

skab her til en indskrænket Eiendom for en snever Kreds, istedetfor at den skulde befrugte Samfundet i det Hele. Derksom jeg ikke havde den dybe Overbeviisning; at det er netop den væsentlige Feil, som ligger i denne Lov af 26de Januar 1821, som jeg her søger at faae forandret i et væsentligt Punkt, havde jeg ikke gjort mig af den Uleilighed derfor; thi det er ikke min Brødt, ikke min Afg. at arbejde for Personer, men det er denne Lovs Feil, at den stiller sig op til Gavn for Personer og seer bort fra Staten. Den har taget Samfundet i en ganske anden Tilstand, og lade vi den bestaae, prøver den paa at holde Samfundet bundet i en Skikkelse, som ikke mere passer til det Udviklingspunkt, vi nu have naaet. Jeg gjentager det, jeg kan ikke noksom takke den ærede sidste Taler for den simple og ligefremme Maade, hvorpaa han udtalte sig i denne Retning, thi det er et af de vigtigere og betydningsfuldere Punkter.

Der er endnu et enkelt Punkt, som den ærede Rigsdagsmand ogsaa berørte. Han sagde, at han troede, at den dansk-juridiske Examen ogsaa var udelukket ved denne Lov. Det troer jeg ikke er Tilfældet. Jeg har ved denne Lov ikke villet gjøre Mere end det, jeg anseer for absolut nødvendigt. Om den dansk-juridiske Examen bliver bestaaende eller ikke, er ikke af nogen Vigtighed for den Hensigt, jeg har havt med dette Lovforslag. Den dansk-juridiske Examen giver ligesom den statsvidenskabelige Examen en Afkomst, men ingen Forrettighed. Jeg har ikke indladt mig paa at tilføjesætte denne Art Examen. Jeg anseer den ikke for gavnlig, men det har jeg ikke villet indlade mig paa. Jeg har ladet den bestaae uberørt og tildeels af samme Grund, som den høitærede Minister har nævnet, og som den ærede sidste Taler ogsaa har berørt. Jeg troer ikke, at den er ophævet ved mit Forslag, ligesaa lidt som det juridiske Studium i det Hele taget har lidt det allermindste Skaar. Det juridiske Studium er gjort meget friere, meget mere indgribende og langt vigtigere for dem, der ville benytte det og skulle benytte det. Det er gjort langt mere tilgjængeligt for en Mangfoldighed af Personer, som kunne have Øyst til at sætte sig ind i en-

kelte Dele deraf; thi med alt det, at det hænges sammen som en Heelhed, kan man sætte sig mere eller mindre ind i enkelte Dele deraf uden at omfatte det Hele. Der er Ingen, der vil nægte, at Tilstanden er saaledes for Diebliffet, at begynder en Mand ved Universitetet at henvende sin Opmærksomhed paa en vis Række af Studier for at tage Embedsexamen, og han viger tilbage derfor, uden at det ligger klart for Dagen, hvorfor han gjør det, saa taber han Meget i Anseelse. Den unge Mand, som først har begyndt at kaste sig ind paa et saadant Studium, anseer det for en Hæderssag at fuldbyrde det, men det er en Maade til at holde en Mængde Mennesker borte fra Universitetet, som i en vis Deel af deres Liv kunde have Øyst til at nyde dets Underviisning, men ikke ville underkaste sig endelig Prøve. Det er en af Grundene, hvorfor jeg ogsaa troer, at man skal fjerne den juridiske Examen fra Universitetet. Naar man saa siger, hvorfor jeg har henledt min Opmærksomhed særligt paa denne, saa ligger det derti, at det juridiske Studium i sine forskjellige Grene er for det hele Samfundsliv og den borgerlige Udvikling og Deelagtigheden i Statslivet det vigtigste. Jo mere det bliver afluttet og jo mere det begrænses sig til en laugsmæssig Tilstand, jo mindre udbreder sig i hele Staten netop dette befrugtende Studium. Begge de to andre Rækker af Studier, der afsluttes ved Universitetet, det theologiske og lægevidenskabelige, spille en ganske anden Rolle. Hvad den theologiske Examen angaaer — thi jeg vil ikke holde Noget tilbage her — er det min fuldeste Overbeviisning, at Intet er saa vrangt som at haandhæve en theologisk Slutningsexamen ved Universitetet; thi Universitetet er vel et Sted, der er sikket til at give de theologiske Studier deres frie Bevægelse og Løb, men det er ikke det Sted, hvor den theologiske Examen har hjemme, og det er ligeledes min Overbeviisning, at det ikke er heldigt at have theologiske Candidater, som ikke strax blive anvendte i Kirkens Tjeneste; det er efter min Overbeviisning et af de største Misgreb, som gjør vor hele kirkelige Tilværelse den største Skade. Om det medicinske Studium skal jeg ikke nærmere udtale mig — det vil komme for